

Jernbane-
direktoratet

Jernbaneforum NORD

Mandag 13.april 2026

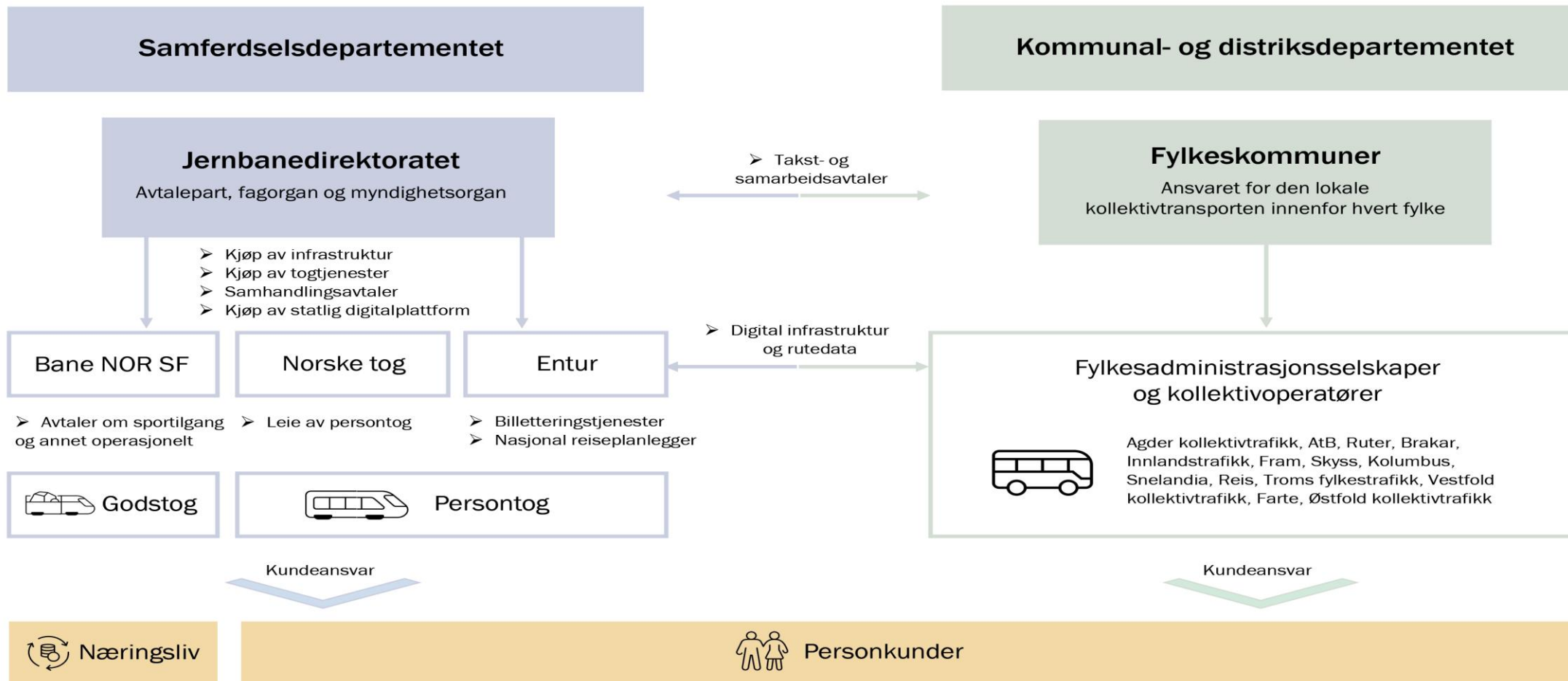

Agenda

- Trafikkutvikling og kommende trafikkavtaler for persontog på Nordlandsbanen
- Nasjonal transportplan 2029-2040: Prosess og milepæler
- Jernbanedirektoratets godsstrategi til NTP 2029-2040
  - Og fjerntogstrategi

Jernbanesektoren

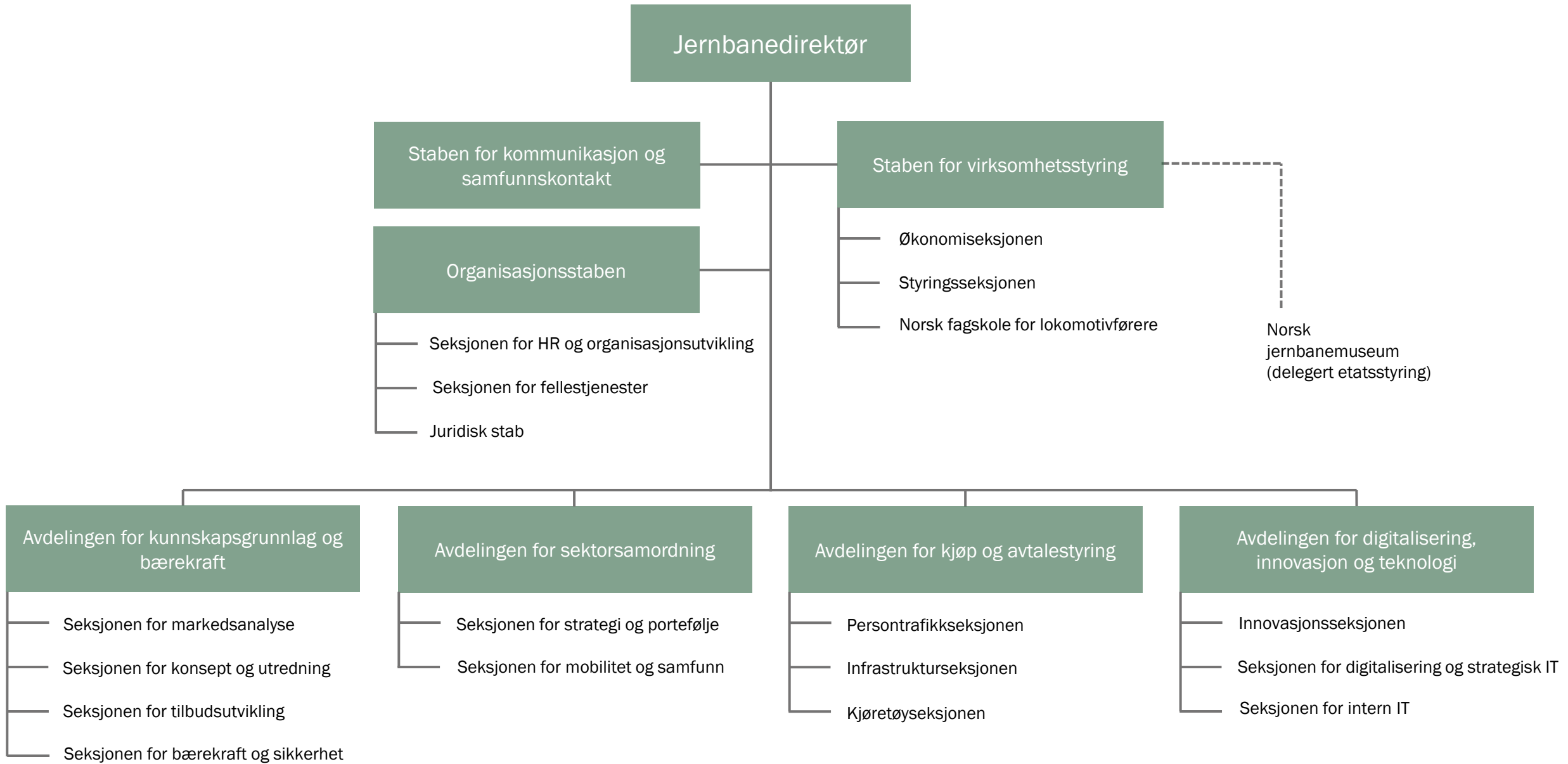
Ny Jernbanedirektør fra 23.februar 2026

Anne Iren Fagerbakke

- ble i statsråd 14. november 2025 tilsatt som ny direktør for Jernbanedirektoratet.
- Stillingen er et åremål på seks år.

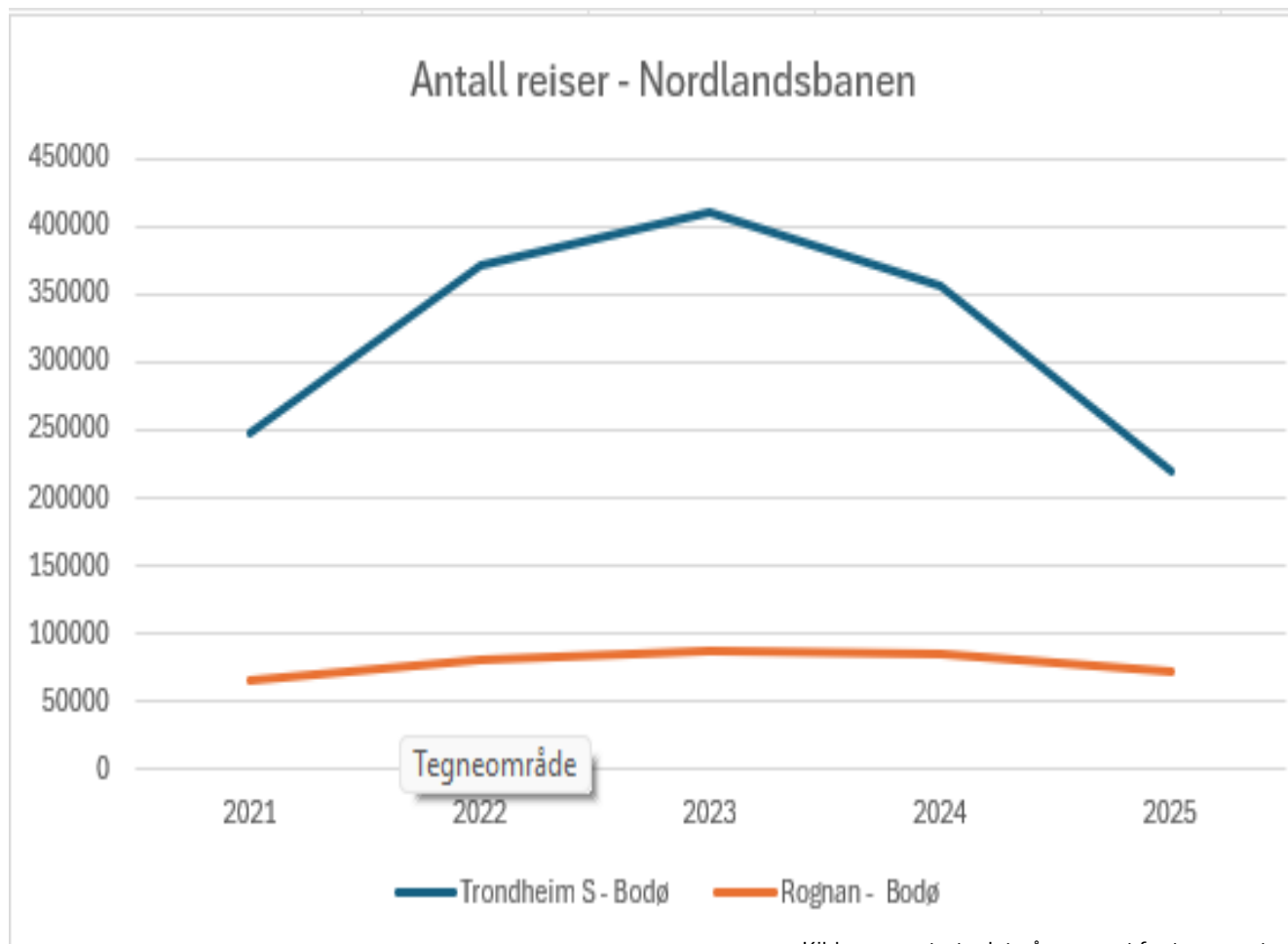
Fagerbakke kommer fra stillingen som direktør for mobilitet og kollektivtransport i Vestland fylkeskommune

Trafikkutvikling og kommende trafikkavtaler for persontog på Nordlandsbanen

Antall reisende Nordlandsbanen

Kilde: rapporterte data årsrapport fra togoperatør

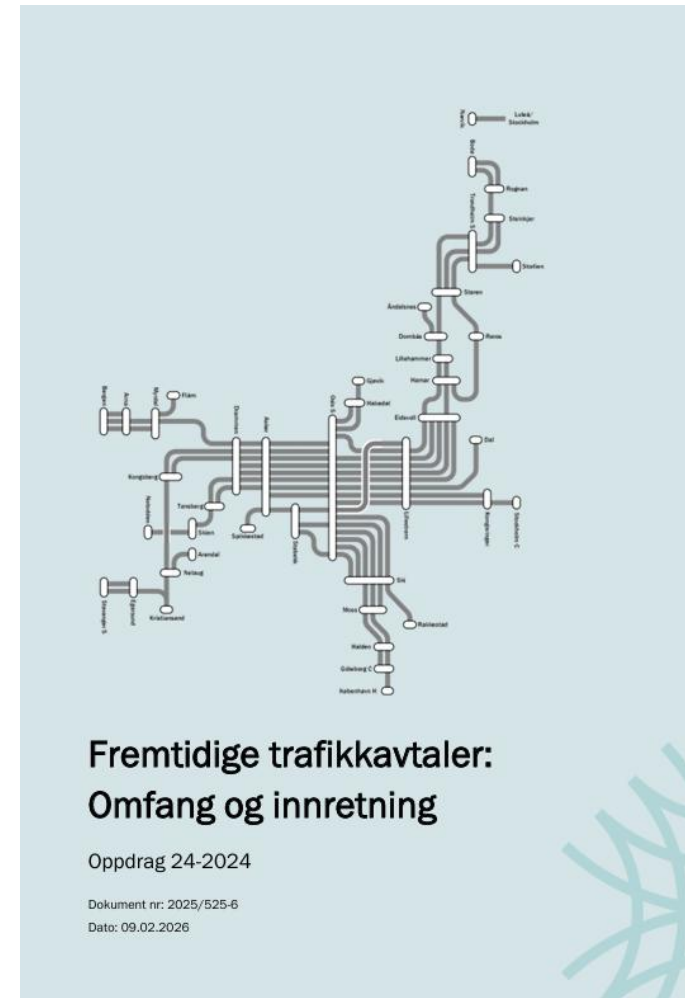
Foto SJ Nord

Trafikkutvikling og kommende trafikkavtaler for persontog på Nordlandsbanen

- Utredningen belyser
  - behovet for offentlig tjenesteforpliktelse for persontogtilbudet
  - handlingsrommet i regelverket for organisering og innretning av persontogtilbudet

→ Utredningen er basert på gjeldende forutsetninger

- Videre utredninger vil belyse
  - Inndelingen i trafikkpakker
  - Anbefalte kontraktsformer

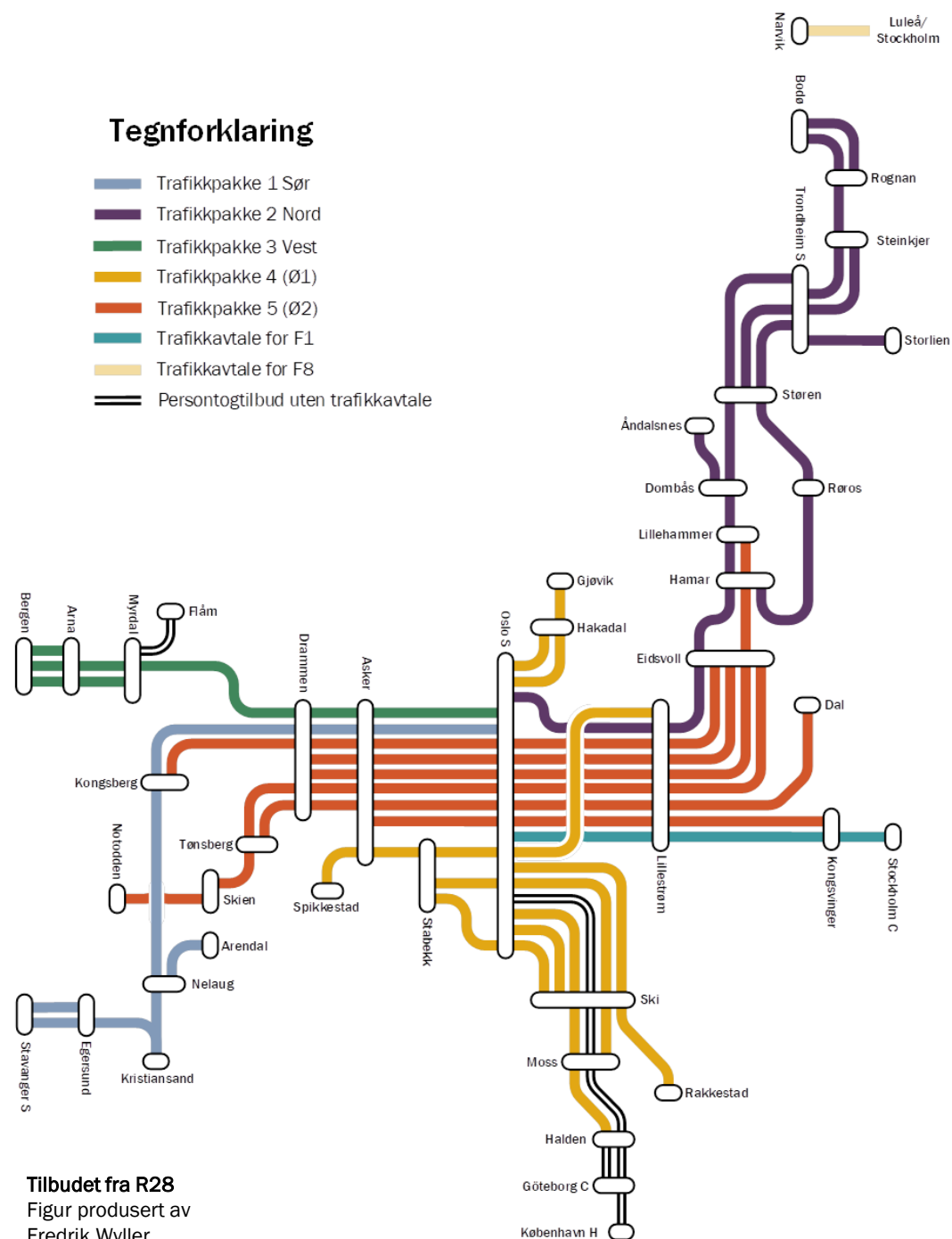

Behov for å sikre persontogtilbudet når trafikkavtalene går ut

Trafikkavtale	Varighet	Opsjon
Trafikkpakke 1 Sør (Go-Ahead)	2019–2027	(1+1 år)
Trafikkpakke 2 Nord (SJ Norge)	2020–2028	(1+1 år)
Trafikkpakke 3 Vest (Vy tog)	2020–2029	(1+1 år)
Østlandet 1 (Vy-gruppen)	2023–2031	(1+1 år)
Østlandet 2 (Vy-gruppen)	2023–2031	(1+1 år)

Tegnforklaring

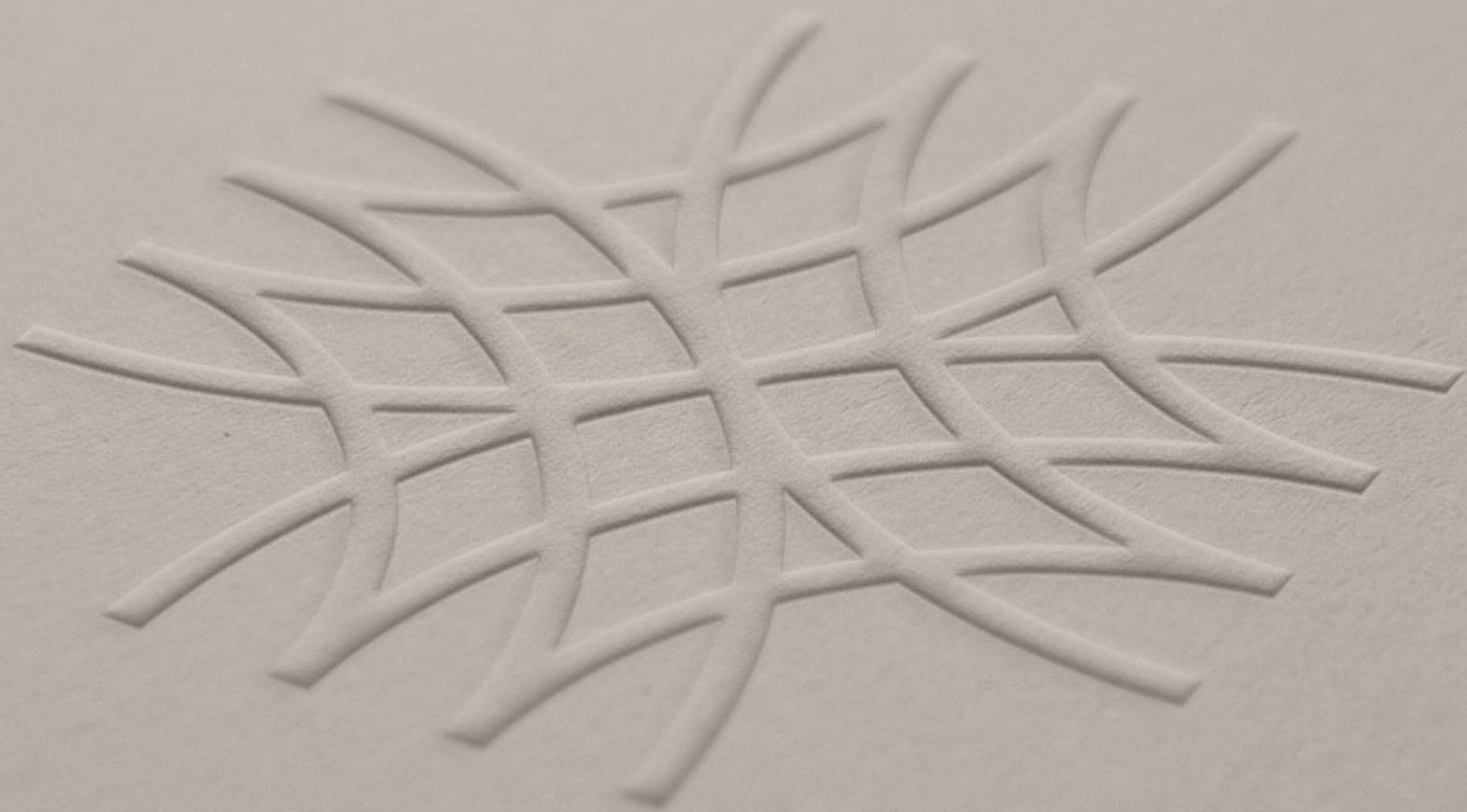
- Trafikkpakke 1 Sør
- Trafikkpakke 2 Nord
- Trafikkpakke 3 Vest
- Trafikkpakke 4 (Ø1)
- Trafikkpakke 5 (Ø2)
- Trafikkavtale for F1
- Trafikkavtale for F8
- Persontogtilbud uten trafikkavtale

Tilbudet fra R28
Figur produsert av
Fredrik Wyller

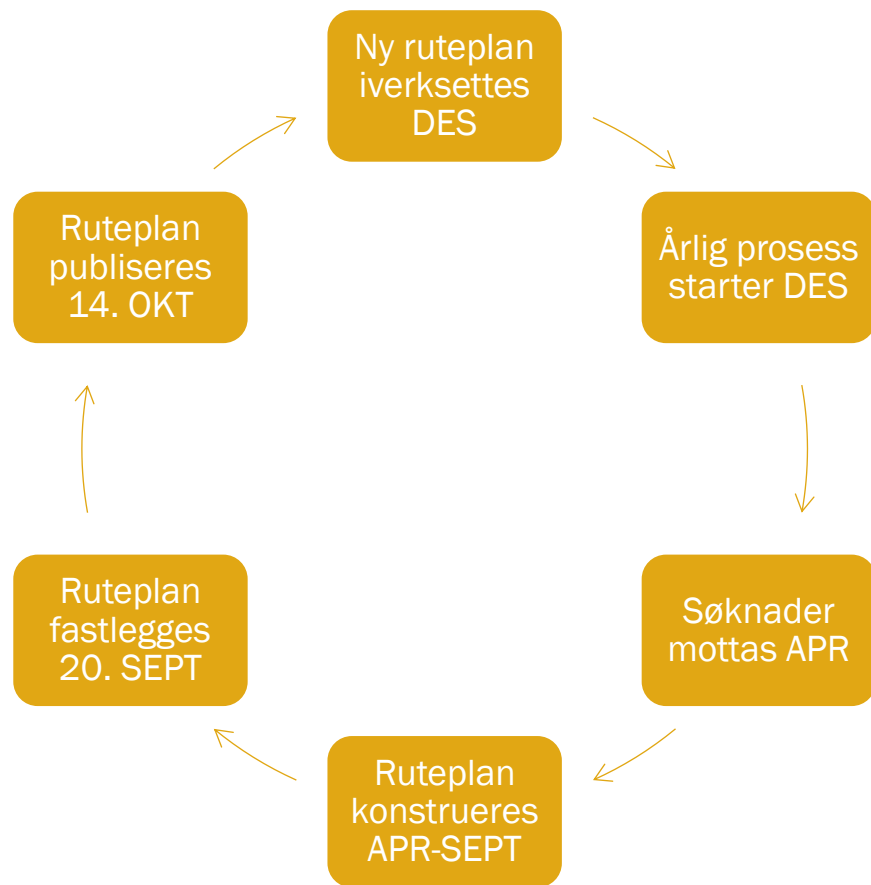
Veien videre

- Jobber videre med tildelingsform
- Jobber videre med inndeling i ulike trafikkpakker
- Vurderer kontraktsform

Kapasitetsfordeling *rute-tildeling

Svar på spm i jernbaneforum NORD ref. togtilbud og innspill pendler avgang morgen fra Bodø

Årlig fordeling av infrastrukturkapasitet for jernbaneforetak og andre søkere er delt i tre faser:

Fase 1 Oppdatere planforutsetninger

Er aktivitetene fra den årlige prosessen starter til søknader om infrastrukturkapasitet kan mottas.

Fase 2 Fordele infrastrukturkapasitet

Er aktivitetene fra søknader om infrastrukturkapasitet er mottatt, hvordan fordeling av kapasitet skal foretas og frem til ny ruteplan er fastlagt.

Fase 3 Iverksette ruteplan

Er aktivitetene fra ruteplanen er fastlagt til dokumentasjon, informasjon og kunngjøringer er utarbeidet og distribuert.

Bane NOR

Nasjonal transportplan 2029-2040: Prosess og milepæler

Plansystemet gir bedre koordinering av sektoren

Meld. St. 14

(2023–2024)

Melding til Stortinget

Nasjonal transportplan 2025–2036

Nasjonal transportplan

Statsbudsjett, inkl. prioriterte effektpakker

Tildelingsbrev og oppdragsbrev

Gjennomføringsplan for NTP

Avtaler med
Bane NOR

Avtale med
Norske tog

Trafikk-
avtaler

Digitale
tjenester

Rute-, takst-
og billett-
samarbeid

Operative planer: Bane NOR, Norske tog, togoperatørene, Entur, fylkeskommuner/kollektivselskaper

Nasjonal transportplan (NTP)

Nasjonal transportplan (NTP) er **regjeringens strategi**, plan og oppdrag for transportsektoren de neste 12 årene.

Nasjonal transportplan **gir rammene for utviklingen av transportsystemene** og transporttilbudet i den tolvårsperioden den gjelder.

- Det er særlig vekt på prioriteringene de første seks årene.

Regjeringen prioriterer hvilke transportprosjekter som skal realiseres gjennom bevilgninger i det **årlige statsbudsjettet**.

Meld. St. 14

(2023–2024)

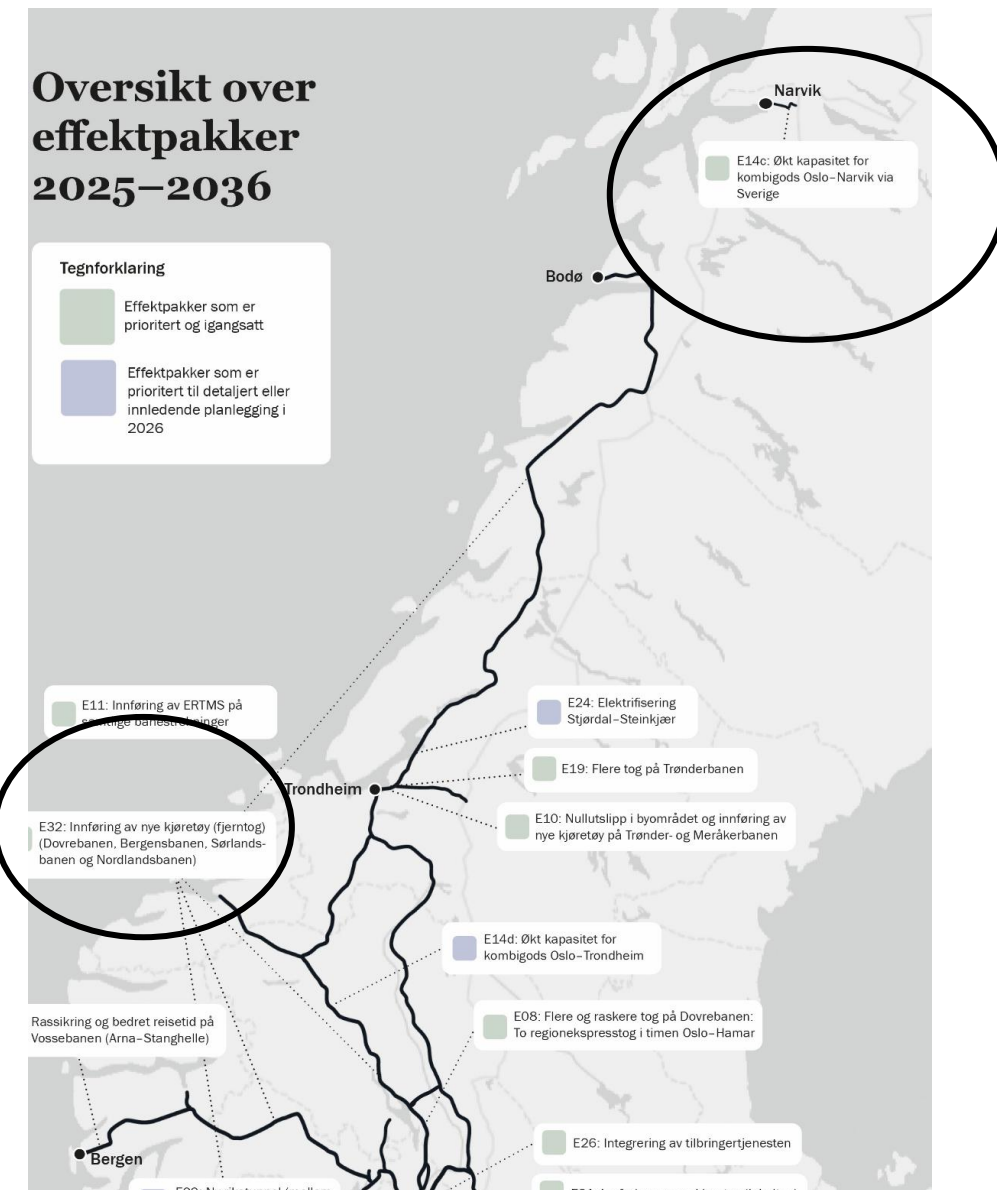
Melding til Stortinget

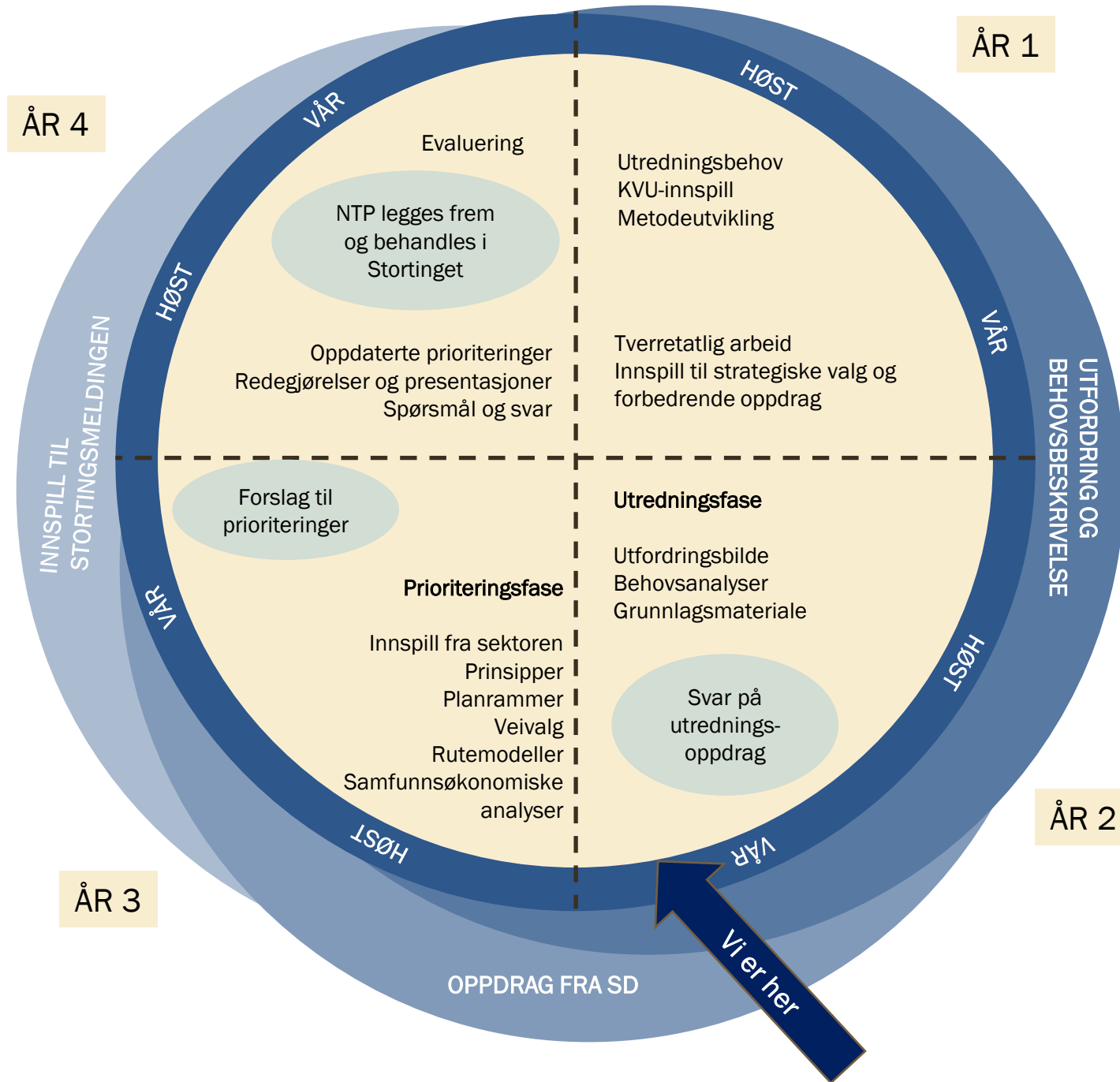
Nasjonal transportplan 2025–2036

Gjennomføringsplan for realisering av NTP

- Hvordan vi ligger an i forhold til NTP
- Hvilke aktiviteter som er planlagt kommende år
- Status for hver effektpakke

NTP 2029-2040:

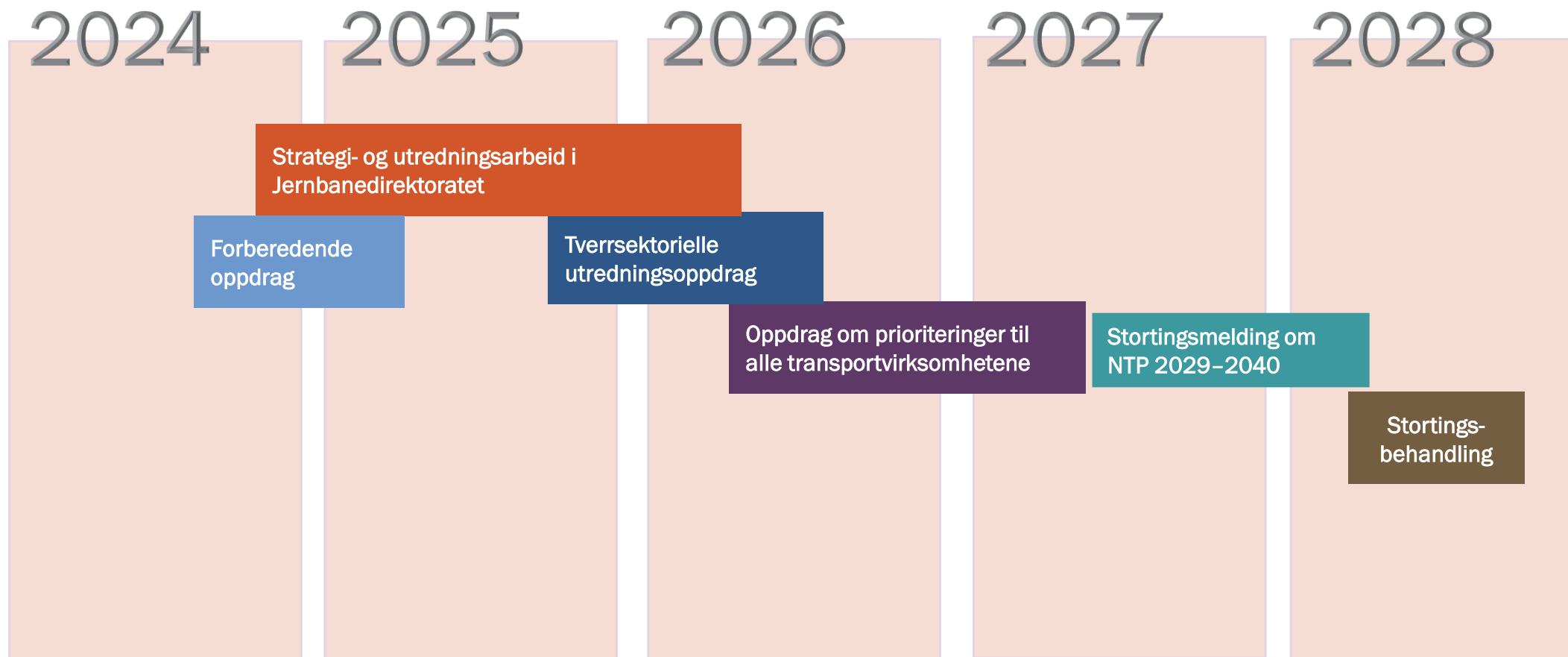
År 1: 2024 + 2025

År 2: 2025 + 2026

År 3: 2026 + 2027

År 4: 2027 + 2028

Overordnet fremdrift for NTP

Jernbanedirektoratets godsstrategi til NTP 2029-2040

Jernbane-
direktoratet

Godsstrategi – gods på bane mot 2050

Jernbaneforum Nord 13. april 2026

Godsstrategi for jernbanen

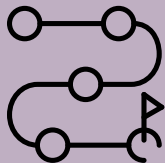
Godsstrategien

- Analysere markedet for gods på jernbanen – lønnsomhet, markedssegmenter og drivkrefter
- Ivareta Forsvarets og sivilsamfunnets behov i et beredskaps- og samfunnsikkerhetsperspektiv
- Vurdere jernbanens rolle i transportsystemet i 2050
- Vurdere hvilken infrastrukturutvikling best ivaretar målene for godstransport

De transportpolitiske målene er ledestjernen

Et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i hele landet

Enklere reise-
hverdag og økt
konkurransesevne
for næringslivet

En motstands-
dyktig transport-
sektor som bidrar
til Norges
samlede
forsvarevne

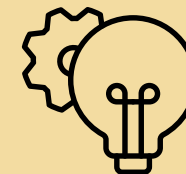
Bidra til
oppfyllelse av
Norges klima- og
miljømål

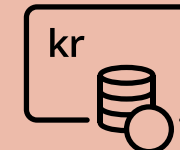
Nullvisjon for
drepte og hardt
skadde

Effektiv bruk av
ny teknologi

Mer for
pengene

NTP-målene

Hvilken rolle skal gods på jernbane ha?

Ambisjonsnivå 3

Jernbanen er foretrukket for transport mellom Oslo og de store byene

100% volumøkning

Ambisjonsnivå 2

Jernbanen tar en større rolle i transportsystemet, moderat kapasitetsøkning

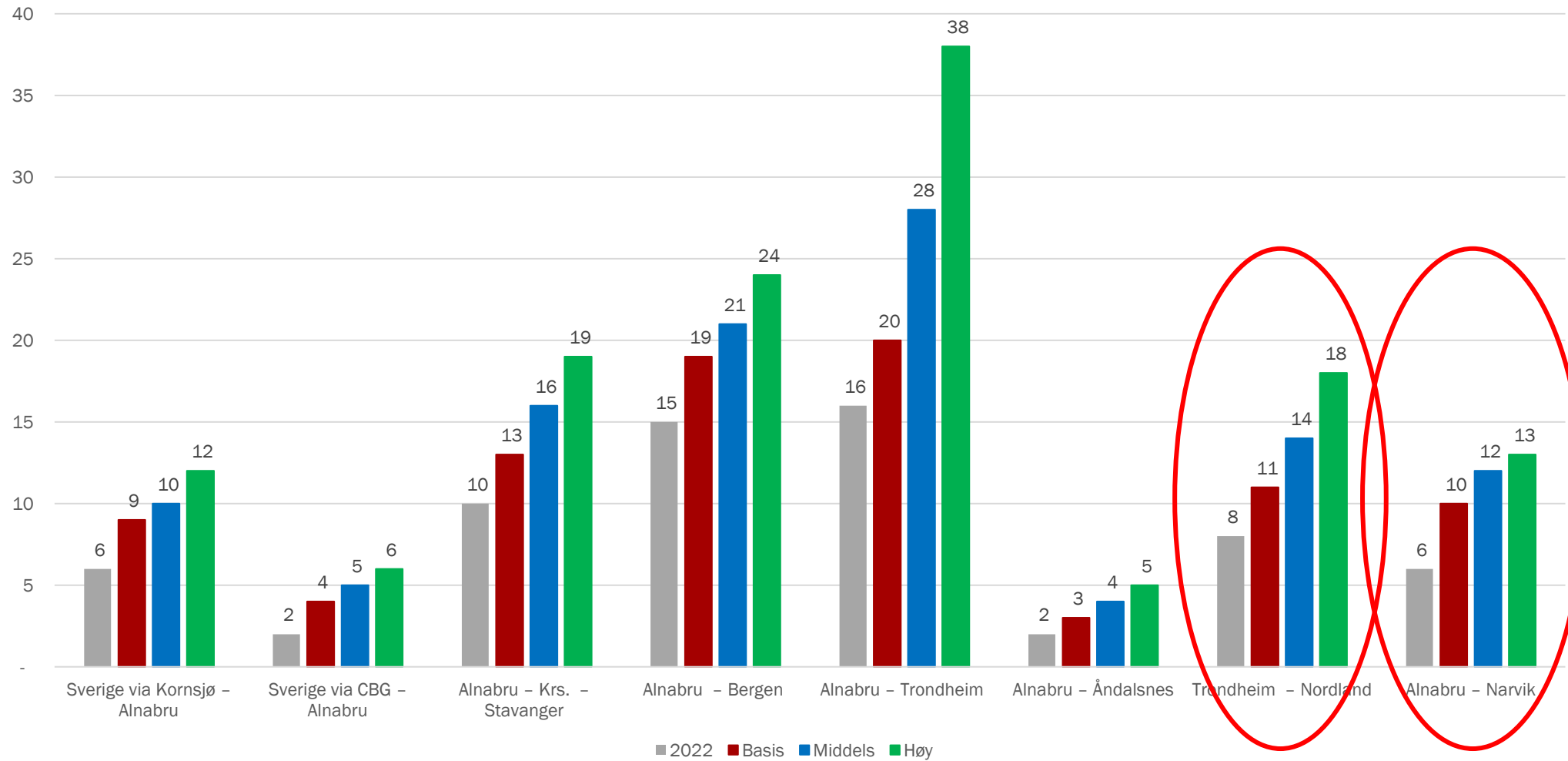
50% volumøkning

Ambisjonsnivå 1

Jernbanen opprettholder dagens rolle i transportsystemet

Volumer etter grunnprognosen

Framskrevet transportbehov 2050 sammenlignet med 2022, antall tog dimensjonerende dag

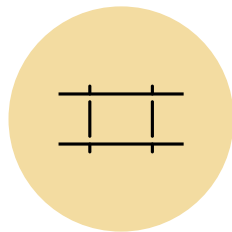

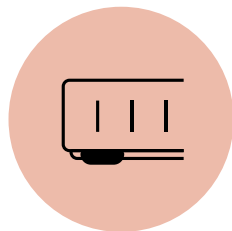
Funn

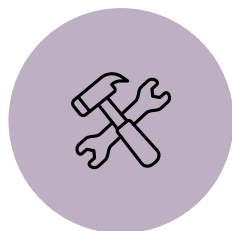
Det store bildet I

Store mengder på lange avstander – jernbanens hovedrolle i et 2050 perspektiv forbli den samme

Intermodale løsninger – kombitilbudet forblir sentralt

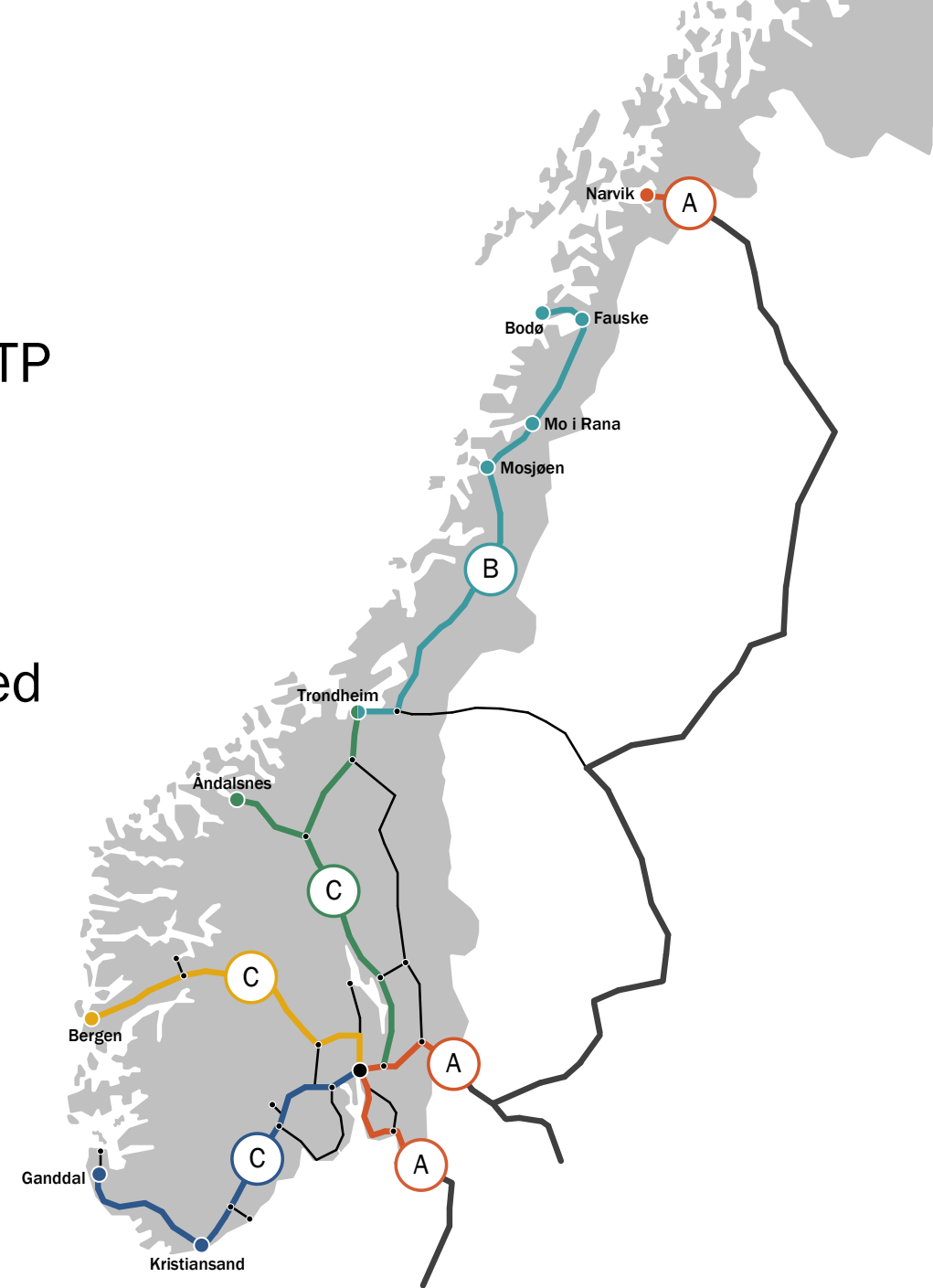
Vi må bygge videre på systemet vi allerede har

Jernbanen kan ta en større del av transportarbeidet på dagens og fremtidens transportrelasjoner

Det store bildet II

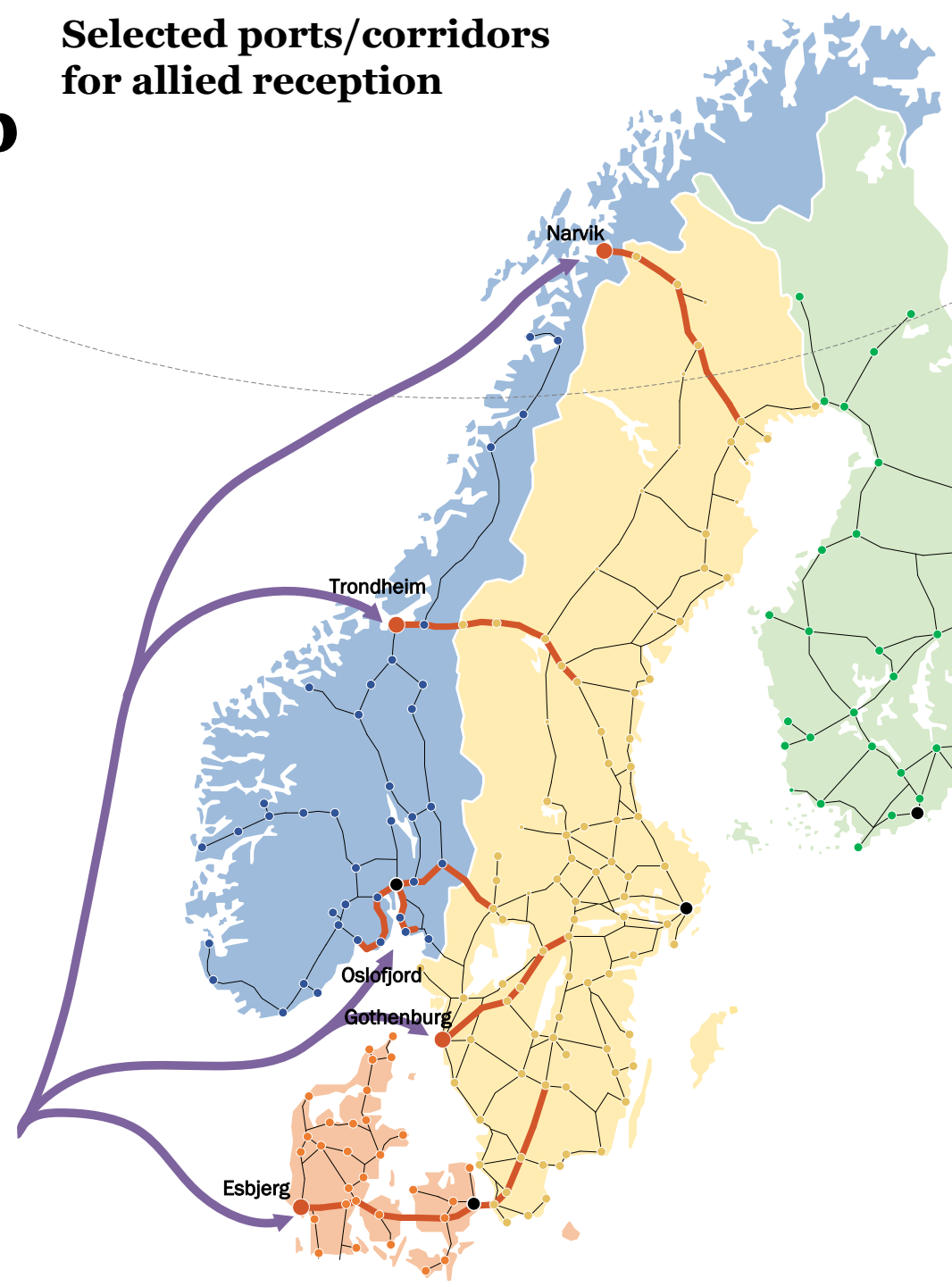
- Påbegynte effektpakker og prioriterte tiltak i NTP 2025–2036 gir et godt grunnlag
- Potensialet for vekst er størst på korridorene mellom nord og sør
- Strekningskapasitet må ses i sammenheng med terminalkapasitet

Forsvaret og sivil beredskap

- Et nært samarbeid med Forsvaret rundt militære transportbehov
- Norge har fått en ny rolle som mottaksland
- Betydelig overlapp med sivile og militære behov på visse korridorer
  - Narvik–Sverige
  - Østlandet–Sverige
- Strekninger uten parallell redundans har stor betydning for sivil beredskap

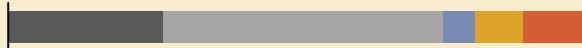
Selected ports/corridors
for allied reception

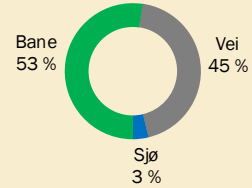
Trondheim–Bodø

Kostnader i og utenfor strategien

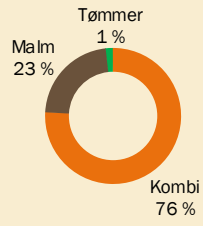
Bundne tiltak: 7.5 mrd. kr   Prioriterte tiltak (NTP): 13.8 mrd. kr   Tiltak i strategien: 6.8 mrd. kr

Markedsandeler kombi

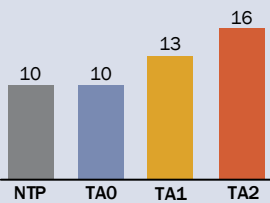

Andel per segment

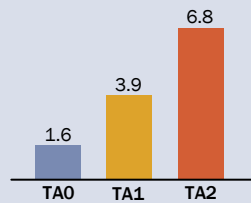

Analyse for kombitransport

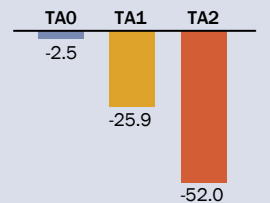
Kombitog per dag

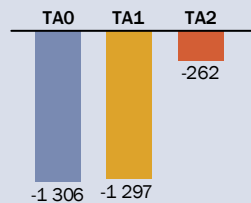
Kostnad (mrd. kr)

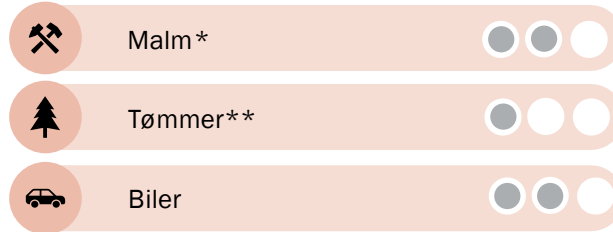
Tungtransport vei

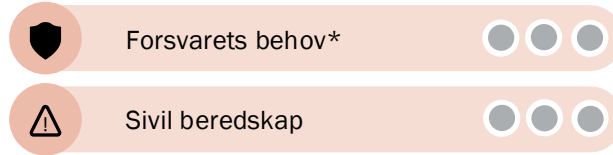
Netto nåverdi, mill. kr

Systemtransport

Rolle for samfunnskritiske funksjoner

Anbefalt trinnvis utvikling

Trinn 1

Fullfør infrastrukturen i påbegynte effektpakker:

- To tog i timen på Trønderbanen

Trinn 2

Gjennomfør prioriterte tiltak i NTP 2025-2036:

- E14a Økt kapasitet for kombigods Trondheim-Bodø
- Samlokalisering og økt kapasitet på terminal i Trondheim
- Elektrifisering Stjørdal-Steinkjer
- Del-elektrifisering Steinkjer-Bodø

Trinn 3

Vurder tiltak på terminalen i Bodø, for å sikre god overgang bane-sjø.

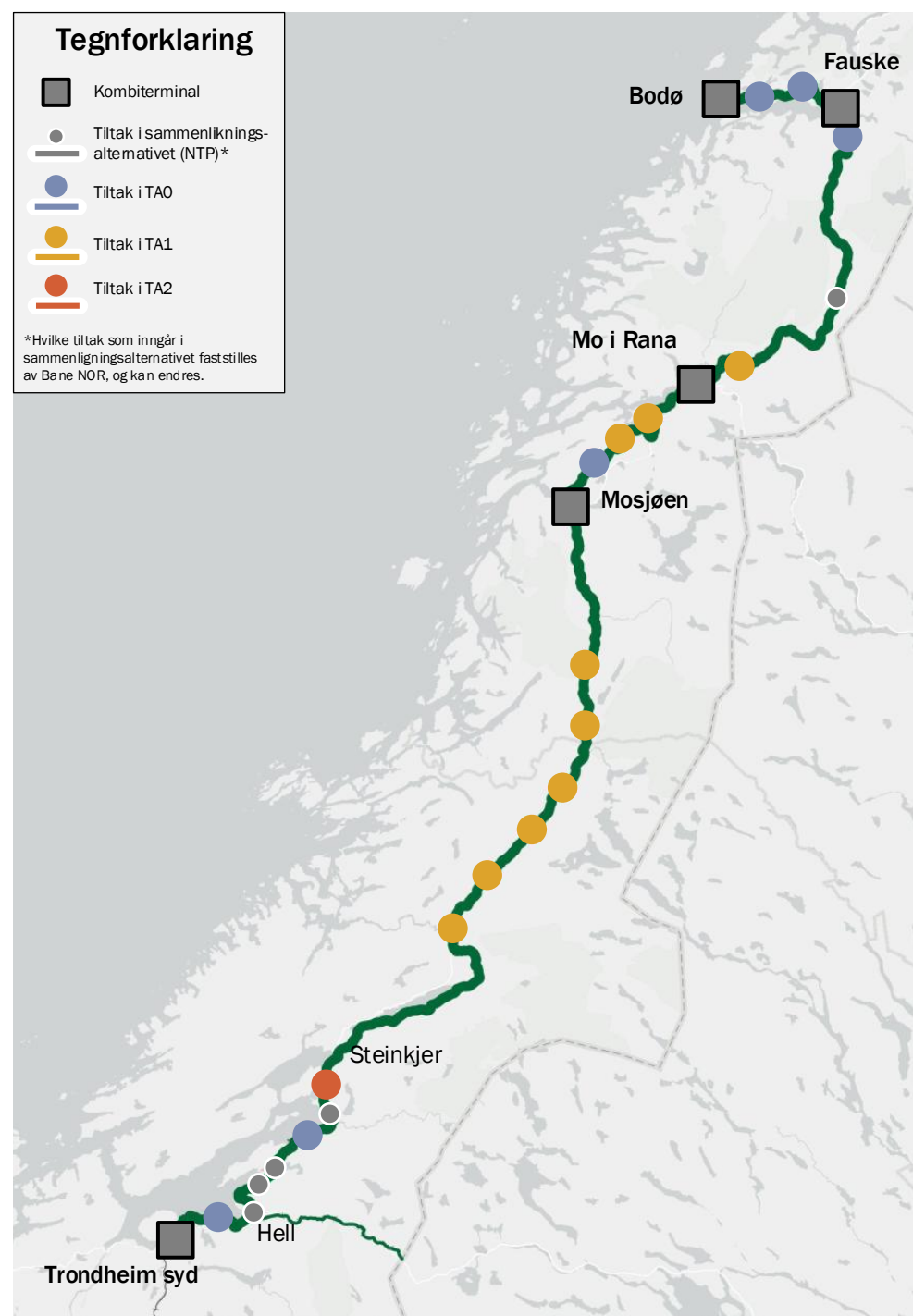
Trinn 4

Øk kapasiteten på strekningen på nivå med anbefalingen i KVV Nord-Norgebanen.

Tegnforklaring

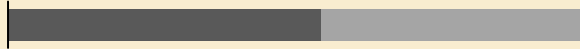
*Hvilke tiltak som inngår i sammenligningsalternativet faststilles av Bane NOR, og kan endres.

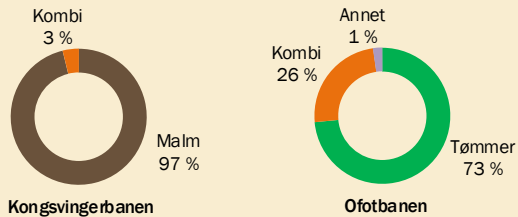
Oslo–Narvik/Midt-Sverige

Kostnader i og utenfor strategien

Bundne tiltak: 9.1 mrd. kr   Prioriterte tiltak (NTP): 7.7 mrd. kr   Tiltak i strategien: 0.0 mrd. kr

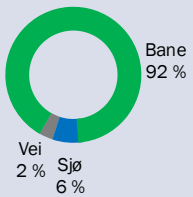

Andel per segment

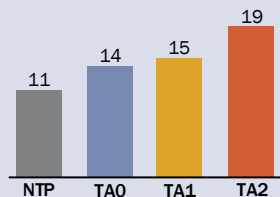

Analyse for kombitransport

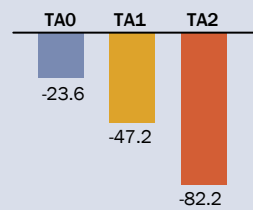
Markedsandeler

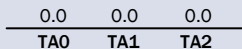
Kombitog per dag

Tungtransport vei*

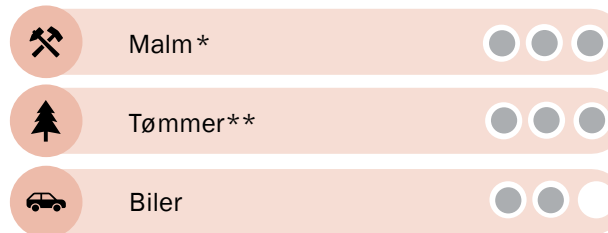

Kostnad (mrd. kr)

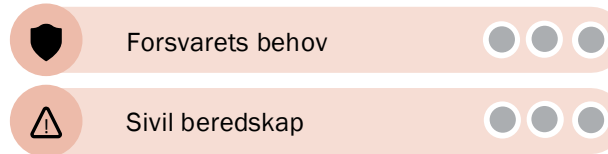
* Gjelder også transport gjennom Sverige.

Systemtransport

*Gjelder kun for Ofotbanen.
**Gjelder kun for Kongsvingerbanen

Rolle for samfunnskritiske funksjoner

Anbefalt trinnvis utvikling

Trinn 1

Fullfør infrastrukturen i påbegynte effektpakker:

- Økt kapasitet for kombigods Oslo-Narvik
- Økt aksellast på Ofotbanen

Trinn 2

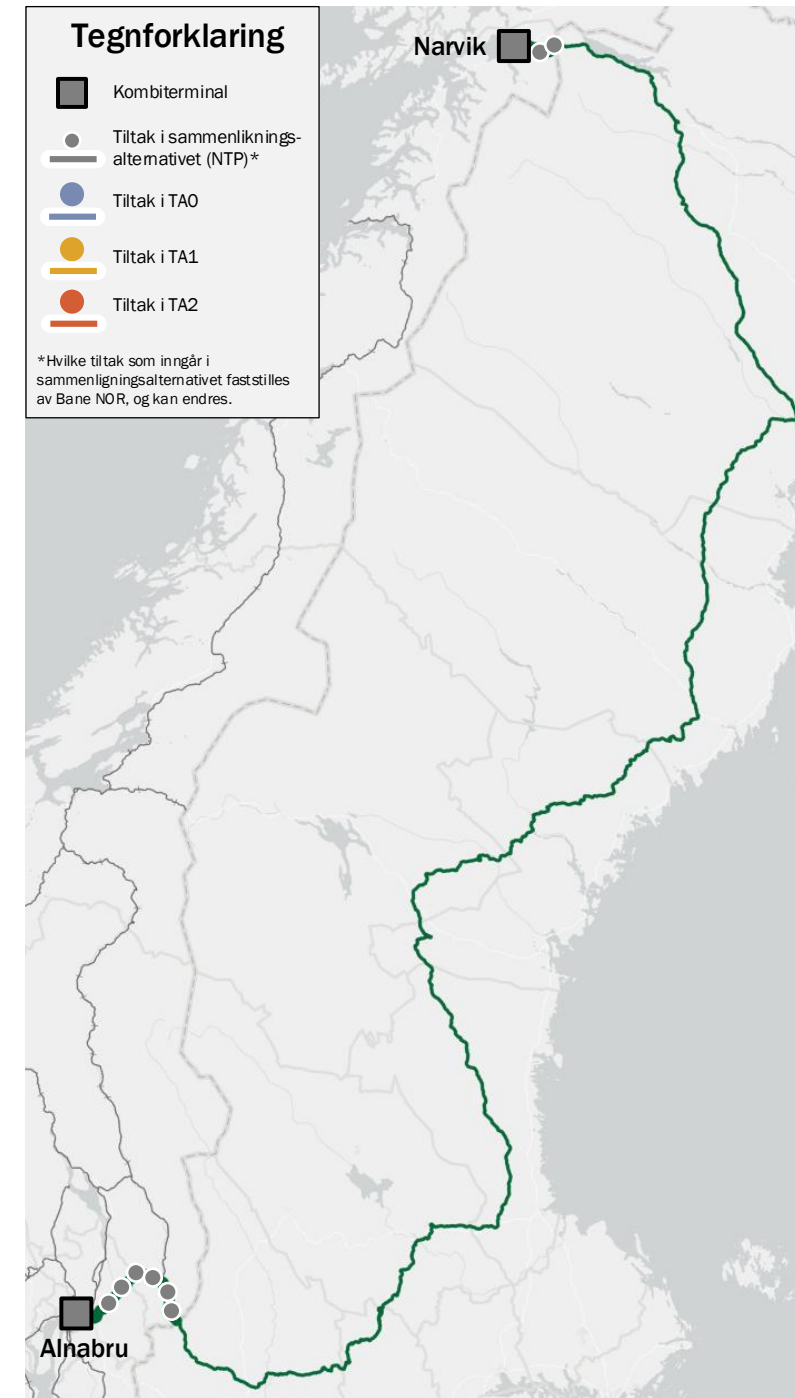
Gjennomfør prioriterte tiltak i NTP 2025-2036:

- Kapasitetsøkende tiltak på Ofotbanen
- Økt kapasitet på Alnabru

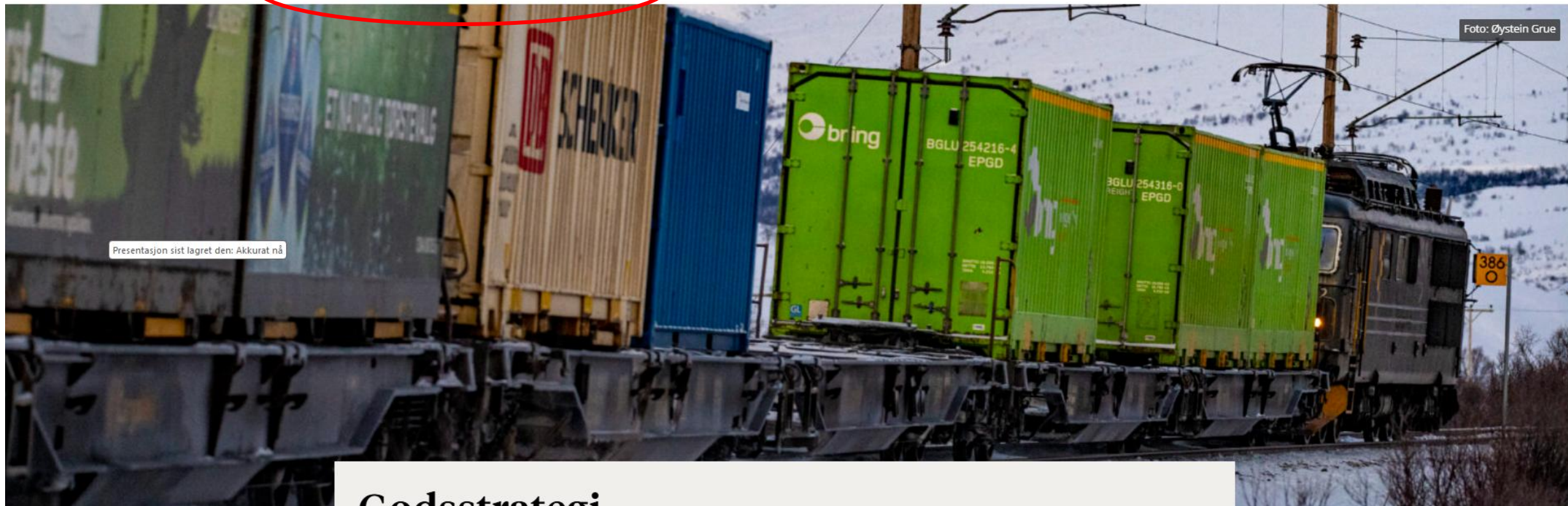
Tegnforklaring

*Hvilke tiltak som inngår i sammenlikningsalternativet faststilles av Bane NOR, og kan endres.

Alnabru

Presentasjon sist lagret den: Akkurat nå

Godsstrategi

Godsstrategien undersøker jernbanens rolle i transportsystemet i et 2050-perspektiv, og hvilken tilrettelegging som er nødvendig i de ulike transportkorridorene.

- Høring med frist 15. juni

Jernbane-
direktoratet

Fjerntogstrategi

Fjerntogstrategien

Hva er nytt?

- Vurdering av klimaeffekter og bidrag til omstilling til lavutslippssamfunnet
- Grundigere undersøkelser av endepunkts-markedet
- Grundigere vurderinger av betydningen av komfort og prisvirkemidler
- Nasjonale og grensekryssende strekninger sett i sammenheng

Hovedfunn:

- Kortere reisetid er viktigst for de reisende
- Økt komfort bidrar til flere reisende
- Valg av transportmiddel blir også påvirket av pris
- Færre flyavganger er avhengig av både prisvirkemidler og kvaliteten på fjerntogtilbudet

Fjerntogstrategi

Jernbanen 2050

Dokument nr: [2024/2188-4]

Dato: 1. april 2026

Fjerntogstrategien om Trondheim - Bodø

«Mellom Trondheim og Bodø er reisetiden lang, og det skal relativt mye til for at fjerntoget skal ta en utvidet rolle i transportsystemet. Nye bimodale togsett vil øke kapasiteten på kort sikt, og i tillegg bør materiell med god sovekapasitet vurderes. Dette er en viktig strekning for godstransport, og prioritering her omtales nærmere i godsutredningen.»

